

SỞ Y TẾ SƠN LA
BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH

**CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO LIÊN TỤC
PHẪU THUẬT NỘI SOI Ổ BỤNG CƠ BẢN**

Thời gian: 3 tháng
(Đối tượng: Bác sỹ)

Sơn La, năm 2023

SỞ Y TẾ SƠN LA
BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH

**CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO LIÊN TỤC
PHẪU THUẬT NỘI SOI Ổ BỤNG CƠ BẢN**

Thời gian: 3 tháng

(Đối tượng: Bác sỹ)

*(Ban hành kèm theo Quyết định số /QĐ-BVĐKT ngày tháng 5 năm
2023 của Bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn La)*

Sơn La, năm 2023

GIỚI THIỆU CHƯƠNG TRÌNH

Chương trình đào tạo phẫu thuật nội soi (PTNS) cơ bản nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng cao về nâng cao chất lượng điều trị phẫu thuật tại các tuyến cơ sở, đặc biệt là tuyến huyện. Trên thực tế các kỹ thuật phẫu thuật nói chung và phẫu thuật nội soi nói riêng còn chưa được thực hiện theo đúng quy chuẩn và cập nhật với những tiến bộ mới của Ngoại khoa. Trong nỗ lực xây dựng hệ thống Ngoại khoa, bên cạnh các đầu tư về cơ sở vật chất, trang thiết bị thì cũng có nhu cầu rất lớn về đào tạo đội ngũ nhân viên tại các cơ sở y tế có đủ năng lực trình độ đảm nhận công tác phẫu thuật.

Thực tế lâm sàng phẫu thuật nội soi ổ bụng đang ngày được triển khai rộng rãi ở nhiều cơ sở y tế, đem lại nhiều lợi ích cho bệnh nhân, từ thực tế đó yêu cầu các Phẫu thuật viên phải cập nhật, thực hành thành thạo các kỹ thuật Phẫu thuật nội soi nhằm đáp ứng nhu cầu nâng cao chất lượng điều trị.

Bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn La là cơ sở điều trị tuyến cuối của ngành y tế Sơn La đã được đầu tư xây dựng và đi vào hoạt động với quy mô 550 giường bệnh, được bổ sung thêm trang thiết bị mới, hiện đại, đặc biệt là trang thiết bị về phẫu thuật nội soi. Đội ngũ Phẫu thuật viên có nhiều kinh nghiệm và chuyên môn sâu đáp ứng được nhu cầu khám chữa bệnh cũng như nhiệm vụ đào tạo Ngoại khoa mà Sở Y tế giao cho.

Xuất phát từ thực tiễn, nhu cầu đào tạo về phẫu thuật nội soi cho các Bác sĩ đang hoặc sẽ công tác tại khoa Ngoại thuộc Bệnh viện tuyến tỉnh hoặc bệnh viện tuyến huyện trong tỉnh, Bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn La xây dựng chương trình đào tạo phẫu thuật nội soi ổ bụng cơ bản với thời gian 3 tháng.

Chương trình này nhằm cung cấp các kiến thức, kỹ năng, thái độ về phẫu thuật nội soi cho các bác sĩ chuyên khoa Ngoại với mong muốn là sau khi hoàn thành khóa học, các học viên có thể triển khai áp dụng được kỹ thuật này trong thực hành phẫu thuật tại cơ sở của mình.

Chương trình bao gồm : Đào tạo một số kỹ thuật cơ bản về phẫu thuật nội soi ổ bụng cả về lý thuyết và thực hành. Chương trình cũng nêu rõ các điều kiện cần thiết để tổ chức được khóa học, phân bổ thời gian và cách tổ chức khóa học.

Chương trình đã đáp ứng được những mục tiêu cơ bản của ngành y tế tỉnh Sơn La đặt ra nhằm giúp nâng cao chất lượng điều trị người bệnh trong tình hình mới.

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO LIÊN TỤC

I. Tên khóa học: PHẪU THUẬT NỘI SOI Ổ BỤNG CƠ BẢN

II. Thời gian đào tạo: 03 tháng

III. Mục tiêu đào tạo

Mục tiêu kiến thức

1. Trình bày được các thao tác cơ bản trong Phẫu thuật nội soi ổ bụng.
2. Trình bày được kỹ thuật đặt Trocar trong Phẫu thuật nội soi ổ bụng.
3. Trình bày được các tai biến , biến chứng và cách phòng tránh tổn thương khi đặt Trocar
4. Trình bày được kỹ thuật cắt ruột thừa nội soi.
3. Trình bày được kỹ thuật cắt túi mật nội soi

Mục tiêu kỹ năng

1. Thực hiện được việc đặt trocar trong Phẫu thuật nội soi ổ bụng.
2. Chẩn đoán và chỉ định Phẫu thuật nội soi trong bệnh lý ruột thừa
3. Chẩn đoán và chỉ định Phẫu thuật nội soi trong bệnh lý túi mật
4. Thực hiện được một số kỹ thuật cơ bản trong cắt ruột thừa nội soi
5. Thực hiện được một số kỹ thuật cơ bản trong cắt túi mật nội soi

Mục tiêu thái độ

1. Rèn luyện tác phong tỉ mỉ khéo léo trong phẫu thuật
2. Rèn luyện kỹ năng lựa chọn Bệnh nhân Phẫu thuật nội soi ổ bụng
3. Có ý thức áp dụng các kỹ thuật mới đặc biệt là PT ít xâm lấn.

IV. Học viên tham dự khóa đào tạo

Là Bác sỹ có đủ hai điều kiện sau đây:

- Bác sỹ công tác tại khoa Ngoại các cơ sở y tế
- Được bệnh viện cử đi học và áp dụng được kỹ thuật chuyển giao sau khi kết thúc khóa học.

V. Nội dung đào tạo:

TT	Tên bài	Mục tiêu học tập	Số tiết		
			Tổng số	Lý thuyết	Thực hành
1.	Các thao	1. Trình bày được các nguyên lý chung	85	8	77

	tác cơ bản trong PTNS ổ bụng	về PTNS ổ bụng. 2. Thực hiện được cách sử dụng dụng cụ trong PTNS ổ bụng 3. Có ý thức áp dụng các kỹ thuật mới đặc biệt là PT ít xâm lấn .			
2.	Kỹ thuật đặt Trocar trong PTNS ổ bụng	1. Trình bày được các kỹ thuật và các tai biến của đặt Trocar trong PTNS ổ bụng . 2. Thực hiện được việc đặt trocar trong PTNS ổ bụng. 3. Rèn luyện tác phong tỉ mỉ khéo léo trong phẫu thuật	92	8	84
3.	Các tai biến, biến chứng và cách phòng tránh trong PTNS ổ bụng	1. Trình bày được các biến chứng trong PTNS ổ bụng 2. Thực hiện được một số kỹ thuật phòng tránh biến chứng khi đặt trocar. 3. Rèn luyện tác phong tỉ mỉ khéo léo trong phẫu thuật	85	8	77
4.	Phẫu thuật cắt ruột thừa nội soi	1. Trình bày được kỹ thuật cắt ruột thừa nội soi. 2. Chẩn đoán và chỉ định PTNS trong bệnh lý ruột thừa 3. Thực hiện được một số kỹ thuật cơ bản trong cắt ruột thừa nội soi 4. Rèn luyện kỹ năng trong PTNS ổ bụng	85	8	77
5.	Phẫu thuật cắt túi mật nội soi	1. Trình bày được kỹ thuật cắt túi mật nội soi 2. Chẩn đoán và chỉ định PTNS trong bệnh lý túi mật 3. Thực hiện được một số kỹ thuật cơ	85	8	77

		bản trong cắt túi mật nội soi 4. Rèn luyện kỹ năng trong PTNS ổ bụng			
6.	Kiểm tra thường xuyên		16	4	12
7.	Ôn tập và thi kết thúc		28	4	24
8.	Khai mạc, bế mạc		4	4	
Tổng số			480	52	428

VI. Tổ chức khóa học

6.1. Phân bố thời gian khóa học:

6.1.1. Quỹ thời gian

$$12 \text{ tuần} \times 5 \text{ ngày} \times 8 \text{ tiết học} = 480 \text{ tiết}$$

6.1.2. Phân bố thời gian

- Khai giảng, bế giảng: 4 tiết.
- Kiểm tra thường xuyên: 16 tiết.
- Học lý thuyết: 52 tiết.
- Học thực tập lâm sàng: 428 tiết
- Ôn tập và thi kết thúc khóa học: 28 tiết

6.1.3. Thời gian biểu

Tuần 1

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	Khai giảng và học LT	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT
Buổi chiều	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT

Tuần 2

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
-----------	-------	-------	-------	-------	-------

Buổi sáng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng
Buổi chiều	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng

Tuần 3

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng
Buổi chiều	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng

Tuần 4 → 11

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng
Buổi chiều	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng

Tuần 12

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	TT lâm sàng	Ôn thi và thi kết thúc khóa học			
Buổi chiều	TT lâm sàng	Ôn thi và thi kết thúc khóa học			Bế mạc

Ghi chú:

- Buổi sáng = 4 tiết/buổi, bắt đầu từ 8h00 và kết thúc vào 11h30*
  - Buổi chiều = 4 tiết/buổi, bắt đầu từ 13h30 và kết thúc vào 17h.*
  - Với các buổi học lý thuyết, giữa buổi có nghỉ giải lao*
- 6.2. Tổ chức khóa học
- Mỗi lớp học không quá 10 học viên.

- Khóa học được tổ chức tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh Sơn La và do phòng Đào tạo và Chỉ đạo tuyển trực tiếp quản lý;
- Mỗi lớp học có 01 giáo viên phụ trách và đồng thời là tư vấn hỗ trợ học tập cho mỗi học viên;
- Học viên trong lớp bầu lớp trưởng và 1 – 2 lớp phó;
- Học lý thuyết tại Hội trường số 2 của Bệnh viện Đa khoa tỉnh;
- Thực hành: Tại khoa Ngoại tổng hợp và khoa PTGMHS bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn La

6.3. Cấp chứng chỉ

6.3.1. Những học viên đủ các tiêu chuẩn sau đây thì được Giám đốc Bệnh viện Đa khoa tỉnh Sơn La cấp Giấy chứng nhận Đào tạo liên tục theo quy định của Thông tư 26/2020/TT-BYT ngày 28/12/2020 của Bộ Y tế Không nghỉ quá 10% tổng số thời gian khóa học.

- Điểm trung bình của các điểm thành phần phải từ 5 trở lên.

6.2.3. Những học viên không đủ những tiêu chuẩn trên không được cấp giấy chứng nhận và sẽ bị trả về đơn vị công tác

VII. Điều kiện thực hiện chương trình

7.1. Đội ngũ giảng viên

- Số lượng: Tối thiểu 02 giảng viên;
- Trình độ: Sau đại học trở lên, đang công tác tại khoa Ngoại tổng hợp Bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn La.

7.2. Tài liệu tham khảo cho học viên, giáo viên

- Bài giảng Phẫu thuật nội soi cơ bản (2013). Bộ Y Tế - NXB y học
- Trần Bình Giang, Tôn Thất Bách (2003). Phẫu thuật nội soi ổ bụng, NXB y học

7.3. Cơ sở vật chất và trang thiết bị học tập:

- Phòng học lý thuyết: 1 phòng diện tích 80m², có đủ chỗ cho 30 học viên.
- Phòng học thực hành: Phòng mổ tại khoa PTGMHS
- Phương tiện nghe nhìn: Bảng, bút viết, máy tính và máy chiếu
- Trang thiết bị, đồ dùng học tập

- Bộ dụng cụ PTNS ổ bụng của hãng Kalstork
- Giàn màn hình PTNS: Màn hình, Nguồn sáng, Bơm co2..
- Các thiết bị của phòng PTNS

VIII. Hướng dẫn thực hiện chương trình

- Phương pháp giảng dạy: Giảng viên truyền đạt kiến thức lý thuyết bằng trình chiếu, thuyết trình, thảo luận...

- Thực tập lâm sàng: học viên học thực hành trên lâm sàng tại bệnh phòng sẽ được chia nhóm. Mỗi nhóm có 1 giảng viên hướng dẫn. Học viên được tiếp cận bệnh nhân, hỏi bệnh, thăm khám, làm bệnh án và tập ra các quyết định về chỉ định xét nghiệm, chỉ định điều trị. Học viên có thể tập làm từng bước chẩn đoán, xử trí thực hành kỹ thuật trên bệnh nhân với sự cho phép, hướng dẫn và giám sát của giảng viên.

- Học viên sẽ được tham gia trực cùng các ca trực của bác sĩ: 3 - 5 học viên đi trực theo 1 bác sĩ. Học viên được học lâm sàng trong ca trực của mình với sự hướng dẫn, giám sát của bác sĩ trực.

- Thực tập trong khi mổ: Học viên học thực hành trong khi phẫu thuật với sự hướng dẫn, giám sát của giảng viên.

- Phương tiện giảng dạy gồm: Máy tính, máy chiếu (Projector), giấy A0, bảng trắng...

- Thi lâm sàng:

* Các học viên làm bệnh án bệnh nhân trên lâm sàng, giảng viên sẽ kiểm tra bệnh án, ra các câu hỏi (trả lời vấn đáp)

* Đánh giá việc thực hiện các kỹ thuật phẫu thuật trong mổ dưới sự giám sát của Giảng viên

- Chỉ tiêu thực hành:

Mỗi học viên nên có một sổ theo dõi học tập và ghi chép các bệnh nhân đã thăm khám, điều trị và các kỹ thuật đã tham gia hoặc trực tiếp thực hiện với xác nhận của giáo viên hoặc bác sĩ điều trị.

IX. Đánh giá

9.1. Đánh giá thường xuyên:

Định kỳ kiểm tra lý thuyết và thực hành 3- 4 tuần/lần (3 lần kiểm tra/ 3 tháng)

- Kiểm tra kiến thức:

Hình thức: kiểm tra viết

Thời gian: 30-45 phút;

Phương pháp: Câu hỏi tự luận/bài tập xử trí tình huống hoặc câu hỏi trắc nghiệm khách quan.

- Kiểm tra thực hành:

Hình thức: Làm bệnh án lâm sàng trên người bệnh, xử trí cấp cứu trên người bệnh hoặc mô hình (tùy theo nội dung kiểm tra);

Thời gian: 90 – 120 phút;

Phương pháp: Quan sát bằng bảng kiểm và vấn đáp.

Các chỉ tiêu cho từng học viên:

Bệnh án: làm được ít nhất 5 bệnh án cho từng bệnh lý đã được học.

Kỹ thuật:

CÁC CHỈ TIÊU CẦN ĐẠT ĐƯỢC THEO CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO

TT	Tên thủ thuật, kỹ thuật	Chỉ tiêu về thực hành (số lượng)		
		Quan sát	Trợ giúp	Tự làm
(1).	Chỉ được các vị trí đặt trocar trên thành bụng	10	5	5
(2).	Chỉ định PTNS bệnh lý ruột thừa	10	5	5
(3).	Chỉ định PTNS bệnh lý túi mật	5	3	5
(4).	Đặt trocar rốn	10	5	10
(5).	Đặt các trocar khác	10	5	8
(6).	Cắt, cầm máu mạc treo RT	10	5	5
(7).	Khâu góc RT	10	5	3
(8).	Phẫu tích, clip ống cổ túi mật	5	3	3
(9).	Phẫu tích, clip ĐM túi mật	5	3	3

(10).	Giải phóng giường túi mật	5	3	3
(11).	Lấy bệnh phẩm	5	3	3

9.2. Đánh giá kết thúc: 01 bài thi viết và 01 bài thi thực hành

- Bài thi viết:

Thời gian: 45-60 phút

Nội dung: Tổng hợp kiến thức toàn khóa

Phương pháp: Bài tập xử trí tình huống và câu hỏi trắc nghiệm khách quan

- Bài thi thực hành:

Thời gian: 60-90 phút

Nội dung: Làm bệnh án xử trí lâm sàng trên người bệnh hoặc thực hiện kỹ thuật trên mô hình (tùy theo nội dung kiểm tra)

Phương pháp: Quan sát bảng kiểm và vấn đáp.

Điểm thi kết thúc: Trung bình cộng của hệ số điểm bài thi viết và điểm bài thi thực hành, trong đó điểm lý thuyết hệ số 1, điểm thực hành hệ số 2.